

תאריך עדכון : 04/2018

קריאה בספר הזוהר

מס' הקורס : 30213/01

שם המרצה : פרופ' ד. אברמס

סוג הקורס : הרצאה

שנת הלימודים : תשע"ט

סמסטר : א + ב

היקף שעות : 2 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס ללמוד את הרקע המחקרי על המעמד והאופי הספרותי של הזוהר ולקרוא משך השנה מתוך ספרות הזוהר.

הקורס יישמש כמבוא לזוהר, הקשרו, רעיונותיו ואימון בכיתה בקריאה יחד של הקטסט של הזוהר. הלומדים בקורס יקראו את ספרות המחקר ויחד עם המרצה ידונו במשמעות של הטקסט והבנת הנקרא. כמו כן בשיעורים נידון בגישות השונות של המחקר היום. הלומדים בקורס יצאו עם רקע עשיר בלימוד הזוהר והיכולת לקרוא קצת מהחיבור החשוב ביותר בספרות הקבלה.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים: נלמד בכיתה את פרשת וארא (ח"א דף כב ע"א – לב ע"א במהדורות המסורתיות) מתוך המהדורה "זוהר עם תרגום הזוהר ללשון הקדש", תרגום הרב אדרי, הוצאת יריד הספרים, ירושלים תשנ"ח, כרך ד, עמ' קיד-קעא, תרגום מבואר לפרשה הוכן על ידי ד' מט: The Zohar: Pritzker Edition, translation and commentary by Daniel C. Matt, Stanford 2007, volume 4, pp, 70-135 ניתן להיעזר גם במהדורת "מתוק מדבש", שמציגה את הטקסט הארמי יחד עם פירוש פשוט שכולל בתוכו תרגום לטקסט הארמי. נפתח בהרצאות על אודות הזוהר, הופעתו והרקע המחקרי להבנת ספרות זו. אז נעבור לקיראה ודיון יחד בפרשת שמות שנלמד. ניעזר בכלים הנזכרים למעלה, התרגומים והפירושים כדי לדרוש ופרש את הטקסט הוזהרי.

מהלך השיעורים: הקורס יפתח במבוא על הזוהר והסטודנטים יקראו בבית את המחקר הרשום בסליבוס. בכיתה נקרא את הטקסט של הזוהר וכל סטודנט ידפיס או יצלם את הטקסט ויביא אותו לכיתה כדי שנקרא ביחד את הזוהר.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: מבוא, רקע הסיטורי, תולדות המחקר, קריאה בזוהר.

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא לספרות הזוהר	שלום ותשבי	
2	מבוא לספרות הזוהר	ליבס, כיצד	
3	מבוא לספרות הזוהר	ליבס רנסנס	
4	מבוא לספרות הזוהר	הוס	
5	מבוא לספרות הזוהר	מרוז	
6	מבוא לספרות הזוהר	אברמס	
7	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
8	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
9	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
10	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
11	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
12	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
13	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	
14	קריאה בזוהר	הטקסט הזוהרי	

ג. דרישות קדם:

אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות, קריאת חובה, השתתפות בכיתה, תרגיל כמתואר למטה ועבודה בסוף הקורס
נוכחות חובה, 80 אחוז

תרגיל: מטרת התרגיל ללמוד איך להגיע אל המהדורות הראשונות והטובות הנמצאות בספרייה ובאתרים שבאינטרנט ולהבין את היחסים ביניהן. כל סטודנט/ית י/תדפיס עמוד אחד מן הפרשה שאנו לומדים לפי מהדורת "תורת אמת", "זוהר עם תרגום ללשון הקדש" או כל מהדורה מודפסת. מכאן יש לאתר את אותו הטקסט במהדורות הראשונות, קרימונה ומנטובה ובנוסח של דניאל מט בהוצאת סטנפורד. יש להגיש צילומים של הטקסט

הנבחר מכל מהדורה ולסמן על הצילומים את המילה הראשונה והאחרונה מהעמוד שבחרתם בו. ייתכן שהטקסט של העמוד הוא יפרוס על פני שני עמודים של כל מהדורה אחרת. כאמור, במהדורת מרגליות (הנמצאת בספריה לפילוסופיה ובכל ספריה טובה) תמצאו באופן אנכי ובאותיות קטנות את ההפניות לעמוד של מהדורת קרימונה. נא להדק את העמודים, לכתוב את שמותיכם על עמוד השער שתצרפו ולהגיש אותם אלי.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

נוכחות, קריאת חובה, השתתפות בכיתה, תרגיל כמתואר למטה ועבודה בסוף הקורס

ו. ביבליוגרפיה:

- אברמס, דניאל. 'זוהר, ספר ו'ספר הזוהר': לתולדות ההנחות והציפיות של המקובלים והחוקרים, קבלה יב (תשס"ד), עמ' 201-232.
הוס, בועז. כזוהר הרקיע, פרקים בהתקבלות הזוהר ובהבניית ערכו הסמלי, ירושלים תשס"ח, עמ' 83-43.
ליבס, יהודה. 'הזהר כרנסנס', דעת 46 (תשס"א), עמ' 5-12
<http://pluto.huji.ac.il/~liebes/zohar/zohar.html>
ליבס, יהודה. 'כיצד נתחבר ספר הזוהר', מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ח (תשמ"ט), עמ' 1-71
מרוז, רונית. 'רקימתו של מיתוס – דיון בשני סיפורים בזוהר', לימוד ודעת במחשבה, בעריכת ח' קריסל, באר שבע, תשס"ו, עמ' 167-205;
www.tau.ac.il/humanities/kabbalah/files/MerozWeavingMyth.pdf
מרוז, רונית. "ואני לא הייתי שם?!" קובלנותיו של רשב"י על פי סיפור זוהרי בלתי ידוע, תרביץ (ע א) תשס"ב, עמ' 163-193.
מרוז, רונית. ר' יעקב ש"צ ושותפיו ליצירת זוהר, סתרי תורה, קבלה כב (תשע"א), כרך א, עמ' 253-281.
מרוז, רונית. 'חניכתו של ר' חייא – שתי גרסאות של סיפור מן הזוהר', מעשה סיפור ג, רמת גן תשע"ג, עמ' 116-163/
שלום, גרשם. 'האם חבר רבי משה די ליאון את ספר הזוהר', מדעי היהדות א (תרפ"ו), עמ' 16-29.
תשבי, ישעיה. משנת הזוהר, ירושלים, תשי"ז, א, עמ' 17-116.
Meroz, Ronit, "Zoharic Narratives and their Adaptations", *Hispania Judaica* 3 (2001), pp. 3-63
Meroz, Ronit. 'Der Aufbau des Buches Sohar', *PaRDeS: Zeitschrift der Vereinigung für Jüdischen Studien* V.II (2005), pp. 16-36.
Wolfson, Elliot. *Luminal Darkness: Imaginal Gleanings from Zoharic Literature*, Oxford 2007

ז. שם הקורס באנגלית: Readings in the Zohar